

Ажлын хуудас

Сэдэв: АЛГЕБРИЙН ИЛЭРХИЙЛЭЛ

Анги: 6

СУРАЛЦАХУЙН ЗОРИЛГО:

6.5. АЛГЕБРЫН ИЛЭРХИЙЛЭЛ, ТЭГШИТГЭЛ

6.5а. Хувьсагч эсвэл тодорхойгүй тоог үсэг хэрэглэн бичих, алгебрын шугаман илэрхийлэл зохиох, төсөөтэй гишүүдийг эмхэтгэх

СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН:

10.1. Бүхэл коэффициенттэй алгебрын шугаман илэрхийлэл, хялбар шугаман тэгшитгэл зохиодог.

Гүйцэтгсэн: Дорноговь аймгийн ерөнхий боловсролын 6-р сургуулийн
Математикийн багш Б.Амартүвшин

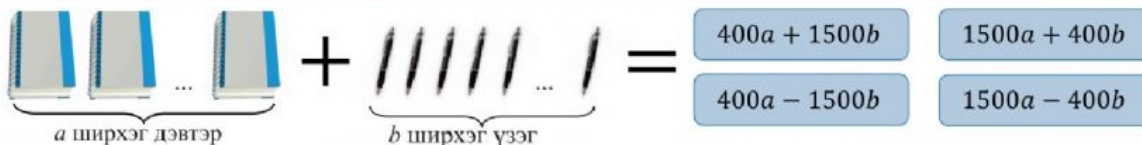
LIVEWORKSHEETS

ДГО 6-р сургуулийн Математикийн багш Б.Амартүвшин

АЛГЕБРЫН ИЛЭРХИЙЛЭЛ

Хаалт, үйлдлийн тэмдгээр холбогдсон үсэг ба тооноос тогтох илэрхийллийг **алгебрын илэрхийлэл** гэнэ.

Бодлого1. Нэг бүр нь 1500 төгрөгийн үнэтэй a ширхэг дэвтэр, 400 төгрөгийн үнэтэй b ширхэг үзэгний нийт үнийг олох илэрхийлэл аль нь зөв бэ?

The diagram illustrates the algebraic representation of the problem. On the left, there are three book icons with the label 'a ширхэг дэвтэр' (a copies of books) and three card icons with the label 'b ширхэг үзэг' (b copies of cards). These are separated by a plus sign and an equals sign. To the right of the equals sign, there are four possible algebraic expressions in boxes: $400a + 1500b$, $1500a + 400b$, $400a - 1500b$, and $1500a - 400b$.

АЛГЕБРЫН ИЛЭРХИЙЛЛИЙН ТООН УТГА

Алгебрын илэрхийлэлд орсон үсгийн оронд тоо орлуулж, зохих үйлдлийг гүйцэтгэхэд гарсан тоог уг **алгебрын илэрхийллийн тоон утга** гэнэ.

Бодлого2. Дээр дурьдсан дэвтрээс 2, үзгээс 5 ширхгийг авсан бол нийт үнийг олоорой.

Хариу:

LIVEWORKSHEETS

Бодлого3. Үсгэн илэрхийллийн алгебрийн илэрхийлэлтэй зөв харгалзуул.

Үсгэн илэрхийлэл

1. x тоог 12 – оор нэмэгдүүлэв.

2. x тоог хоёроор үржүүлж зургааг нэмэв.

3. x тооноос 80 – аар бага.

4. гурваас n дахин их тоо.

5. x тоо ба долоогийн үржвэр.

6. x тооноос дөрөв дахин бага.

7. x тоог гурваар үржүүлж, тавыг нэмэв.

8. x тоон дээр тавыг нэмж гурваар үржүүлэв.

Тоон илэрхийлэл

a. $3n$

b. $x + 12$

c. $x \div 4$

d. $3x + 5$

e. $2x + 6$

f. $7x$

g. $3(x + 5)$

h. $x - 80$

Хувьсагчийн утга мэдэгдэж байвал алгебрын илэрхийллийн тоон утгыг олж болно.

Бодлого4. 4200 төгрөгийн үнэтэй x килограмм чихэр авч 10000 төгрөг худалдагчид өгсөн бол хариулт мөнгөний тоог олох илэрхийлэл аль нь зөв бэ?

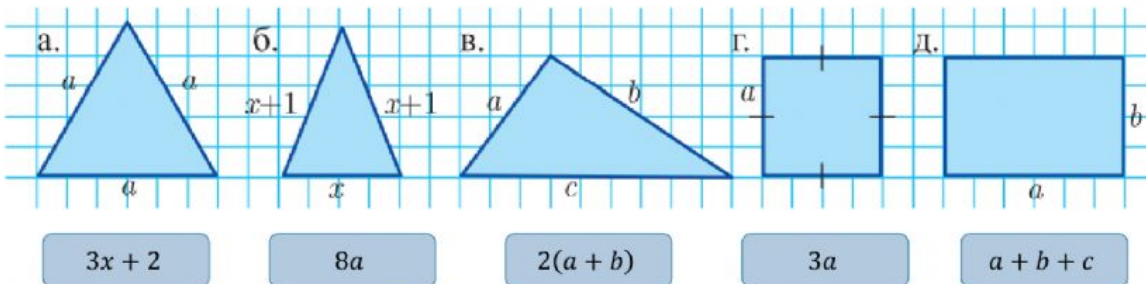
10000 + 4200 x

10000 x + 4200

10000 – 4200 x

10000 x – 4200

Бодлого5. Дүрс тус бүрийн периметрийг олох илэрхийлэл зохиож, дүрс дотор байрлуулаарай.

Бодлого6. Дараах илэрхийллүүд хэдэн гишүүдтэй вэ?

а. $2x + 3$

б. $6x + 5y + 12$

в. $2x + 4x + 20$

г. $7a + 3b - 2c + 1$

Гишүүдийн тоо

ДГО 6-р сургуулийн Математикийн багш Б.Амартүвшин

Бодлого7. Сагсанд 6 алим, 12 гадил, x лийр байв. Сагсанд байгаа нийт жимсний тоог ол.

Бодолт: + + x = x

$x = 19$ үед сагсанд нийт жимс байна.

Бодлого8. Наадмын тасалбар хоёр янзын үнэтэй. 1 дүгээр зэргийн суудлын тасалбар 10000 төгрөг, 2 дугаар зэргийнх y төгрөг байв. 1 ба 2 дугаар зэргийн суудлын тоо харгалзан 8000 ба 5000 бөгөөд бүх тасалбар зарагдсан бол нийт орлогын хэмжээг ол.

Бодолт: $\times$ 10000 + $\times y$ = + y

$y = 7000$ үед нийт орлогын хэмжээ төгрөг болно.

Бодлого9. Санасан тоог 5 – аар үржүүлж 30 – ыг нэмсэн тоог ол.

Бодолт: $\times x$ + = x +

$x = 181$ үед санасан тоо маань болж өөрчлөгдөнө.

Бодлого10. Дөрвөн b дээр a ба b – ийн нийлбэрийн хагасыг нэмээд гарах тоог олох илэрхийллийг зохио.

Бодолт: b + $\frac{a + b}{\text{$ }